

De leden van de commissie Stad & Ruimte

Behandeld door	M. Degenkamp	Datum	29 mei 2015
Doorkiesnummer	030 – 28 63747	Ons kenmerk	15.503813
E-mail	m.degenkamp@utrecht.nl	Onderwerp	UAB-gebiedsagenda's
Bijlage(n)	6 UAB-gebiedsagenda's, antwoordbrief wijkraden plus bijlage; antwoordbrief CMU, uitkomsten consultatie (2x)		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte commissieleden,

Het college van b en w heeft besloten de zes bijgevoegde Gebiedsagenda's van Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar (UAB) vast te stellen en als instrument te gaan gebruiken voor de programmering en prioritering van projecten, voor het gebiedsgerichte werken en om richting te geven aan de invulling van projecten. De UAB-gebiedsagenda's zijn een onderdeel van de in het collegeprogramma "Utrecht maken we samen" aangekondigde uitvoeringsagenda Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar. In deze brief geven wij u een toelichting op dit besluit.

Uitvoeringsagenda Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar

Met Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar (UAB) geeft Utrecht richting aan de stedelijke mobiliteit en de inpassing daarvan in de openbare ruimte. De strategie hiervoor ligt vast in het Ambitiedocument UAB, vastgesteld in 2012. Het ambitiedocument schetst aan de hand van zeven hoofdkeuzen de gewenste samenhang tussen de ruimtelijke ontwikkeling van Utrecht en de mobiliteitsnetwerken in de stad. UAB wordt geconcretiseerd in de uitvoeringsagenda Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar, waarover wij u eerder hebben geïnformeerd. Deze uitvoeringsagenda bestaat uit meerdere deelproducten: stadsbrede concretisering voor de netwerken (Slimme Routes, Slim Regelen) en voor thema's als fiets, voetganger en verkeersveiligheid. En uit concretisering per gebied, waarbij alle thema's voor dat gebied in samenhang worden beschouwd. Dit zijn de UAB-Gebiedsagenda's.

Waarom UAB-Gebiedsagenda's

Een belangrijk kenmerk van UAB als nieuwe ambitie en werkwijze voor mobiliteit in Utrecht is dat er een duidelijke link wordt gelegd met de kwaliteit van de openbare ruimte. Mobiliteit is bij uitstek een onderwerp waarbij moet worden gekeken naar stadsbrede samenhang (netwerken). Daarom zijn veel UAB-uitwerkingen (Slimme Routes, Slim Regelen en de verschillende actieplannen) stadsbreed. De opgaven met betrekking tot openbare ruimte zijn echter vaak meer lokaal van aard. Daarom is ervoor gekozen deze gebiedsagenda's op te stellen, met de belangrijkste opgaven en projecten voor steeds één of twee (verkeerskundig samenhangende) wijken. De relatie tussen mobiliteit en openbare ruimte wordt zo beter hanteerbaar, zonder de stadsbrede samenhang uit het oog te verliezen.

De UAB-Gebiedsagenda's geven per gebied de belangrijkste ruimtelijke opgaven en mobiliteitsopgaven weer die het meest relevant zijn voor de ambities van UAB in dat gebied. Uit deze opgaven is een lijst met fysieke projecten (straten, pleinen, gebieden) afgeleid, waarvan wij realisatie wensen, omdat zij

van belang zijn om de ambities van UAB in het gebied waar te maken. Het betreft projecten, waar meerdere vervoerwijzen bij elkaar komen in een beperkte ruimte en/of waar een duidelijke relatie ligt tussen mobiliteits- en ruimtelijke opgaven en die daardoor om een integrale aanpak vragen (vaak “van gevel tot gevel”). Aan elk project geeft de gebiedsagenda uitgangspunten mee voor de invulling van het project. Ook wordt de samenhang met andere projecten geschetst en de gewenste realisatietermijn, eventueel opgesplitst in stappen.

Met de gebiedsagenda's maken we voor het eerst een directe doorvertaling van een stedelijke mobiliteitsvisie naar deelgebieden. Dit is gematcht met wat in de gebieden speelt, door input uit de wijken op te halen, zowel binnen de gemeentelijke organisatie (wijkbureaus, gebiedsteams) als extern. Verder is waar mogelijk aangesloten op de wijkambities.

Er zijn zes gebiedsagenda's (bijgevoegd), waarbij steeds twee wijken samen zijn beschouwd die gezamenlijk als verkeerskundige eenheid kunnen worden beschouwd, bijvoorbeeld doordat ze tussen twee spoorlijnen liggen. Centrum heeft door zijn bijzondere positie in de stad een eigen agenda gekregen; omdat West daardoor overbleef geldt daarvoor hetzelfde. De zes gebiedsagenda's zijn:

- Centrum
- Leidsche Rijn / Vleuten-De Meern
- Oost/Noordoost
- Overvecht/Noordwest
- West
- Zuid/Zuidwest

De UAB-gebiedsagenda's als instrument

De UAB-gebiedsagenda's zijn een belangrijk instrument om de stadsbrede UAB-ambities in alle delen van de gemeente Utrecht te realiseren. Ze geven per gebied aan de voor UAB belangrijke projecten belangrijke uitgangspunten en gewenste realisatietermijnen mee. De gebiedsagenda's kunnen daarmee dienen als hulpmiddel bij de prioritering en programmering van projecten door de gemeente nu en in de toekomst; bij de uiteindelijke detailinvulling van projecten; én bij het gebiedsgerichte werk van de gemeente (binnen mobiliteit, maar ook op andere werkkterreinen waarbij mobiliteit een rol speelt). Al tijdens de totstandkoming bleken de gebiedsagenda's een goed instrument om mobiliteitsopgaven te verbinden aan andere opgaven in een gebied, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als erbuiten.

Als projecten in de gebiedsagenda staan, betekent dat dat wij ze wenselijk vinden en ze graag willen uitvoeren op de in de agenda aangegeven termijn. Ze staan daarmee op het netvlies. Vermelding in de gebiedsagenda is alleen geen garantie voor uitvoering: nog niet voor alle projecten is namelijk budget beschikbaar. De gebiedsagenda is dus zelf geen uitvoeringsprogramma. Het daadwerkelijk – indien financieel mogelijk – programmeren van projecten gebeurt in het MPB (Meerjaren Programma Bereikbaarheid). Jaarlijks wordt bij het opstellen van het MPB bekeken of het mogelijk is meer wensen uit de gebiedsagenda's te programmeren.

De uitvoering van projecten die in de gebiedsagenda's staan en waarvoor budget beschikbaar is / komt, wordt ondergebracht in bestaande programma's: veelal deelprogramma's van het programma Bereikbaarheid, maar soms ook andere programma's. Bij de planvorming en uitvoering van de projecten vindt ook de detailinvulling plaats en worden belanghebbenden (omwonenden, ondernemers, gebruikers etc.) verder betrokken.

Invulling aan meerdere doelen

Met Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar – en dus met de UAB-gebiedsagenda's – wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan gemeentelijke doelstellingen voor onder meer gezondheid, luchtkwaliteit, geluid en economie. Dit komt tot uitdrukking in het feit dat in de gebiedsagenda's de volgende aspecten en oplossingen een prominente positie innemen:

- De nadruk op het stimuleren van lopen en fietsen geeft een positieve impuls aan de gezondheid van de inwoners. Dit gebeurt onder meer door aandacht voor goede fiets- en loopverbindingen, wegen makkelijker en veiliger oversteekbaar maken voor voetgangers en fietsers en betere bereikbaarheid van groen en water.

Datum 29 mei 2015
Ons kenmerk 15.503490

- De nadruk op kwalitatief hoogwaardige inpassing van mobiliteit in de openbare ruimte leidt op veel plekken tot een groenere openbare ruimte en tot wegprofielen waarin autoverkeer en openbaar vervoer tot minder geluidsoverlast en betere luchtkwaliteit leiden bij aangrenzende woningen.
- Door nadruk te leggen op de aantrekkelijkheid én bereikbaarheid (met meerdere vervoerwijzen) van de economische kerngebieden in de stad, zowel voor personen als goederen, beoogt UAB het economisch functioneren van de stad te verbeteren. Bovendien besteden we veel aandacht aan de kwaliteit van de openbare ruimte en het gewenste bereikbaarheidsbeeld van winkel- en centrumgebieden, in het centrum maar ook erbuiten, wat positief moet uitwerken op de lokale economie.
- Door het slimmer routeren en slimmer regelen van het verkeer in de stad (onder meer: autoverkeer zo lang mogelijk op de Ring Utrecht houden; en het verlagen van maximum snelheden op verschillende plekken) en door het beter benutten van de mogelijkheden van lopen, fietsen, OV en P+R, zal op veel plekken de druk van het gemotoriseerd verkeer substantieel kunnen verminderen. Daardoor zal de luchtverontreiniging en geluidbelasting ter plekke verminderen.

Aanwijzen van de belangrijke fysieke projecten

De selectie van belangrijke fysieke projecten en prioritering is bepaald op basis van de opgaven voor mobiliteit en ruimte, maar ook op basis van de opgaven binnen andere sectoren als gezondheid, luchtkwaliteit, geluid en economie. Dit is gebeurd op basis van mate van integraliteit (complexe opgaven voor meerdere vervoerwijzen, complexe inpassingsopgaven, positieve bijdrage aan meerdere doelen), aansluiting op / versterking van ruimtelijke ontwikkelingen, relaties met andere projecten (projecten waarvan de uitvoering voorwaardelijk is voor andere projecten) en mogelijkheden om werk met werk te maken (bijvoorbeeld met de onderhoudsprogramma's). Als de prioriteit van een project bepaald dan wel verhoogd is door opgaven op andere terreinen als gezondheid en verkeersveiligheid, dan is dit expliciet opgenomen in de projectomschrijving. Zo zijn de monitoringsrapportage luchtkwaliteit en de geluidkaart gebruikt om te bepalen welke wegen vanuit lucht of geluid extra aandacht nodig hebben.

De vraagkant van de mobiliteit (mobiliteitskeuzes, verkeersgedrag) komt overigens minder aan bod in de gebiedsagenda's. Mobiliteitskeuzes en verkeersgedrag zijn echter wel mede bepalend voor hoe bereikbaarheid en (hinder van) mobiliteit wordt ervaren. Het zijn daarom belangrijke onderwerpen in de UAB-ambitie, maar de invulling hiervan gebeurt in de actieplannen De Gebruiker Centraal (reeds in uitvoering), Verkeersveiligheid (nieuw) en Goederenvervoer (tweede actieplan onlangs vastgesteld).

Input uit de stad

De UAB- gebiedsagenda's zijn tot stand gekomen met input vanuit de stad, waarbij ook actief contact is gezocht met mensen die we anders minder horen. Deze input ondersteunt de keuzes in de gebiedsagenda's en heeft geholpen de opgaven en projecten aan te scherpen.

Allereerst is bij de invulling van de gebiedsagenda's gebruik gemaakt van alle informatie en ideeën die de afgelopen jaren zijn opgehaald bij de consultatie over Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar en andere actieplannen die uit UAB voortkomen. Deze informatie heeft de eerste basis gevormd voor de selectie van opgaven en belangrijke projecten.

Daarnaast is specifiek voor de gebiedsagenda's langs meerdere lijnen om reacties gevraagd.

Ten eerste wilden wij het beeld van wat er leeft in de stad verbreden door specifiek contact te zoeken met mensen / partijen die we in traditionele consultatietrajecten niet snel tegenkomen. Dit vergde een nieuwe benadering.

Verder is via jijmaaktutrecht.nl aan iedereen in de stad de mogelijkheid gegeven ideeën aan te dragen. Op een kaart kon iedereen zijn ideeën aangeven om de aantrekkelijkheid en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren. Ruim 150 reacties zijn binnengekomen.

En aan alle wijkraden en aan Centrum Management Utrecht is advies gevraagd over de gebiedsagenda waar hun wijk deel van uitmaakt. Alle wijkraden behalve Vleuten- De Meern hebben een advies verstrekt, evenals CMU.

Alle ingebrachte ideeën, wensen en adviezen hebben wij beoordeeld en indien zinvol en passend opgenomen in de Gebiedsagenda's. Voor die niet in de gebiedsagenda passen, maar die wij wel zinvol achten, hebben we gezocht waar deze het beste opgepakt kunnen worden. Dit kan zijn in andere UAB-actieplannen, in lopende programma's of projecten, of ze worden gemeld aan het wijkbureau. Een

Datum **29 mei 2015**
Ons kenmerk 15.503490

aantal adviezen heeft betrekking op de netwerken; deze adviespunten zullen we daarom vooral verwerken in Slimme Routes, Slim Regelen.

In de verschillende bijgevoegde bijlagen vindt u de resultaten van de consultatie, plus onze reacties richting wijkraden en CMU.

Relatie met ontwikkelingen in het ruimtelijk domein

De UAB-gebiedsagenda's hebben een relatie met een aantal ontwikkelingen in het ruimtelijke domein: De gebiedsagenda's worden gebruikt bij het actualiseren van de Nieuwe Ruimtelijke Strategie Utrecht (NRSU). Onder andere het ontlasten van Utrecht Centraal via andere stations en de versterkte relatie tussen mobiliteit en openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkeling krijgen een plek in de NRSU.

Bij de Kadernota Openbare Ruimte wordt een relatie gelegd met UAB in het algemeen. De hoofdkeuzes van UAB en de voorgenomen netwerkkeuzes in Slimme Routes, Slim Regelen worden zo veel mogelijk gekoppeld aan de keuzes in de kadernota. Verder geeft de kadernota praktische handvatten om de door UAB versterkte relatie tussen mobiliteit en openbare ruimte in praktijk te brengen in projecten. Ten slotte zal de nieuwe Omgevingswet van invloed zijn bij de realisatie van de in de gebiedsagenda's geschetste ambities. In de Omgevingswet wordt alle wetgeving op omgevingsgebied stapsgewijs geheel of gedeeltelijk samengebracht. Onder meer leidt dit ertoe dat projecten (nog beter) in samenhang en gebiedsgericht kunnen worden bekeken, in plaats van dat – zoals onder de oude wetgeving – vanuit deelbelangen wordt gewerkt. Dit sluit heel goed aan bij de ambities van UAB. Wel is nog veel onzeker over de exacte gevolgen van de Omgevingswet; dit is een belangrijk aandachtspunt bij de verdere invulling van in de gebiedsagenda genoemde projecten.

Levend product

De gebiedsagenda's geven aan wat op dit moment de belangrijke projecten zijn, gebaseerd op de huidige opgaven voor ruimte en mobiliteit. Het ligt echter voor de hand deze agenda's elke paar jaar te actualiseren: zijn projecten afgerond, zijn de prioriteiten nog goed, zijn er ontwikkelingen (nieuwe ruimtelijke of economische ontwikkelingen, nieuwe technologie, etc) die om andere keuzes of prioriteiten vragen. Hoe vaak dit gebeurt, hangt af van hoe dit nieuwe instrument in de praktijk functioneert en van de ontwikkelingen in een gebied. Vooralsnog gaan we uit van actualisatie eens in de vier jaar, in het eerste jaar van een nieuwe collegeperiode.

De mobiliteitsopgaven worden mede bepaald door Slimme Routes, Slim Regelen, dat naar verwachting eind 2015 door u wordt vastgesteld. We hebben nu aangesloten bij de huidige stand van zaken in Slimme Routes, Slim Regelen. Mocht uiteindelijk blijken dat in de uiteindelijke versie de mobiliteitsopgaven toch sterk veranderd zijn ten opzichte van hoe ze in de gebiedsagenda staan, dan zullen we indien nodig de gebiedsagenda's bijstellen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,